

Primera edició: gener del 2014

© Oriol Ponsatí-Murlà, 2014

Totes les estacions de França ha guanyat el XXXIII Premi de Novel·la Curta Just M. Casero, atorgat per la Llibreria 22. Formaven el jurat Mita Casacuberta, Josep M. Fonalleras, Imma Merino, Vicenç Pagès i Eva Vázquez.

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual

Impressió: Egedsa

DIPÒSIT LEGAL: B. 436-2014

ISBN: 978-84-9787-935-4

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

A E.

Troben vint quilos d'or en un tren regional al sud de París i ningú els ha reclamat

Els lingots tenen un valor aproximat de 800.000 euros. La policia francesa busca la persona que va abandonar la maleta que contenia les peces

ARA

Barcelona | 03/01/2012 16.02

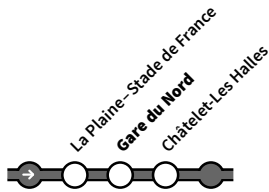
La policia francesa continua buscant la persona que dijous passat va abandonar una maleta amb vint lingots d'or en un tren regional d'una estació al sud de París. Les peces, que no tenen gravat cap segell oficial, tenen un valor aproximat de 800.000 euros.

Diversos passatgers del tren regional RER B van alertar dijous a la nit de la presència d'una maleta de la qual ningú es va identificar com a propietari.

Agents de la comissaria Palaiseau, al sud de París, es van

desplaçar fins a l'estació acompanyats d'especialistes en la desactivació d'explosius. No obstant això, en examinar el contingut de la maleta es van trobar amb vint lingots d'or de mesura petita.

La policia continua investigant tant la procedència com les circumstàncies en les quals va ser abandonada la maleta en el vagó d'aquesta línia, que enllaça París i l'extraradi de la ciutat. Tanmateix, tot apunta que el propietari va abandonar les peces intencionadament per por d'una inspecció policial, motiu pel qual es considera poc probable que acudeixi a reclamar-les.

I. GARE DU NORD

M. Larigot introduí la clau al pany de la caixa forta i la féu girar quatre vegades, amb una seguretat pausada, gairebé solemne. Abans d'obrir la porta mirà un moment de reüll M. Dupuy, intentant descobrir en el seu rostre algun rastre de nerviosisme, però el vellet es mirava la caixa amb uns ulls cansats i el mateix posat neutre amb què hauria assistit a l'obertura d'un armari domèstic. La porta es badà i a l'interior de la caixa comparegueren vint petits lingots d'or, capicuatats ordenadament i apilats en dos pisos. M. Larigot deixà la porta oberta i sortí un moment de la cambra fortificada. Tornà de seguida, amb una maleta buida sobre una taula amb rodes. L'obrí i hi diposità, d'un en un, els lingots.

—Hem pensat que una maleta senzilla com aquesta no cridaria l'atenció.

El vell Dupuy assentí lleument, mentre seguia amb la mirada les mans del director del banc, tancant la cremallera de la maleta. M. Larigot lliurà la maleta a l'ancià i després de cloure la caixa forta l'acompanyà, escales amunt, fins al seu despatx. M. Dupuy segué un moment davant del director per signar el paper que certificava la recepció de l'or. M. Larigot li

demanà si li convenia que avisessin un taxi, però l'home ja s'alçava, fent que no amb el cap i murmurant alguna cosa que tant podia ser una negativa amable com un insult proferit entre dents. El director acompanyà el vell fins a la porta i l'acomiadà amb una breu encaixada. Amb aquell gest, M. Dupuy arribava al terme d'un camí que havia començat a recórrer setanta-dos anys enrere.

A principis de juny de 1940, l'embranzida amb què l'exèrcit alemany travessà la frontera francesa féu témer al jove matrimoni Dupuy una possible arribada imminent dels nazis a París, que efectivament es produí el dia 10 d'aquell mateix mes. Fill d'un destacat militant del Front Popular, amic personal de Léon Blum, M. Dupuy havia reaccionat com pertoca a un bon fill a l'idealisme progressista del pare i havia desplegat amb èxit el seu tarannà pragmàtic, casant-se amb la filla d'un financer jueu que el faria dipositari d'una petita fortuna amb divuit anys acabats de complir. Tement una ensulsiada econòmica a causa de la invasió germànica, el jove Dupuy decidí convertir en or el dot de la muller i confiar-lo a una entitat bancària de la neutral Suïssa. Mme. Dupuy volgué fer valer la procedència paterna d'aquell petit tresor i aconseguí convèncer-lo de figurar ella com a titular del contracte bancari. Ell hi tindria accés sense la signatura de l'esposa només en el cas que ella faltés.

I ella faltà dos anys més tard. El matrimoni va ser detingut durant l'operació «Vent Primaveral», organitzada per la policia de Vichy i executada la matinada del 16 de juliol de 1942. Després de passar cinc dies i cinc nits al parisenc Velòdrom d'Hivern, sense menjar

ni pràcticament beure, la parella va ser separada definitivament. Foren carregats en vagon diferents d'un mateix tren de la mort, amb destí a Auschwitz. Mme. Dupuy hi va morir al cap de cinc mesos d'haver-hi arribat. M. Dupuy va ser un dels pocs francesos deportats que tornaren a veure París. No hi va haver ni un sol dia de la seva vida que no pensés si no hauria estat millor fer la mateixa fi que la immensa majoria dels qui l'acompanyaren en aquell viatge a les entranyes de la barbàrie. Després d'un viatge penós des de Polònia fins a França, a través d'una Europa devastada que no sabia ni volia saber d'on venien aquells cossos escardallencs i amb la mirada entelada, M. Dupuy es trobà sol a la capital francesa i s'establí a casa de l'únic familiar de qui sabé trobar el rastre: una germana del seu pare que malvivía en una barriada obrera de Massy, una petita ciutat al sud de París. No pogué recuperar l'or que tres anys abans havia dipositat al banc perquè no podia demostrar la mort de la seva esposa. Els nazis, naturalment, no expedien certificats de defunció cada vegada que enviaven un pres al crematori. Dècades després que el Service International de Recherches de la Creu Roja de Ginebra hagués començat a recopilar documentació al voltant dels crims comesos pel Tercer Reich, la desclassificació progressiva de la Llista 33-45 a partir de l'any 2008 li permeté, finalment, obtenir una prova documental de l'assassinat de Mme. Dupuy en el camp d'extermini polonès. Aquell paper fou tot el que necessità, seixanta-vuit anys després d'haver tornat d'Auschwitz, per fer girar quatre vegades la clau d'una caixa forta que portava set dècades tancada.

El nonagenari Dupuy sortí de l'entitat bancària lleugerament encorbat i amb vint quilos d'or dins una maleta. Baixà pel Boulevard de Magenta fins a la Rue de Dunkerque i enfilà cap a la Gare du Nord, on prengué el primer tren de la línia RER B en direcció sud. El separaven disset estacions de Massy-Palaiseau. Mitja hora llarga de trajecte. Segué al costat de la finestra, amb la maleta als peus. París se li mostrà més lluminosa i calma que mai, aquell migdia de finals de desembre. La mateixa ciutat que ell havia vist subjugada pel despropòsit col·laboracionista. Els mateixos ulls que havien vist de tan a prop fins a quin punt la crueltat humana pot arribar-ne a ser, d'arbitrària i meticulosa. Aquella maleta li parlava d'una vida que ja feia molts anys que havia deixat de ser la seva. Una vida que quedava tan i tan lluny, no sols en el temps, que ben bé podia ser que no hagués estat mai una vida real, sinó només el preàmbul d'un absurd monumental. Mentre el tren passava per sobre el Sena i s'endinsava en els suburbis meridionals de l'àrea metropolitana de París, M. Dupuy pensà una vegada més en els milers de cossos deshumanitzats amb els quals visqué durant aquells tres anys irreals. Però aquesta vegada ja no es preguntà per què ell havia tornat i tots els altres no, sinó per què la vida li havia arrabassat la vida però l'havia mantingut, malgrat tot, viu, espectre d'ell mateix durant més de mig segle.

El tren frenà davant l'andana de Massy-Palaiseau. M. Dupuy s'alçà a poc a poc, agafant-se al seient del davant. Caminà fins a la porta i baixà del vagó sense girar-se. Darrere seu hi deixava una maleta amb un fragment de vida que ja no era la seva.